

Obsah

Úvodem k 3. dílu	5
PODĚKOVÁNÍ	7
III. KRÁL LADISLAV POHROBEK	9
1. Ladislav Pohrobek, patnáctý český král	11
ÚVODEM	11
1.1. Vstup Ladislava Pohrobka na královské trůny	11
1.2. Postavení Ladislava Pohrobka v evropské politice (Jaroslav Boubín)	12
1.3. Smrt krále Ladislava Pohrobka	15
1.4. Historie o příčinách smrti krále Ladislava Pohrobka	16
1.5. Pokus o rekonstrukci posledních dnů života krále Ladislava Pohrobka	17
1.6. Antropologicko-lékařský průzkum pozůstatků krále Ladislava Pohrobka	21
1.6.1. Exhumace	21
1.6.2. Autenticita pozůstatků	21
1.6.3. Králový genetické vazby	21
1.6.4. Tělesné vlastnosti a podoba krále	21
1.6.4.1. Lebka Ladislava Pohrobka	22
1.6.4.2. Chrup Ladislava Pohrobka	22
1.6.4.3. Podoba Ladislava Pohrobka	26
1.6.4.4. Postkraniální skelet	26
1.6.5. Zdravotní stav krále	29
1.6.5.1. Makroskopický patologicko-anatomický nálezy na kostě	29
1.6.5.2. Histologické vyšetření králový kostní tkáň	33
1.6.5.3. Rentgenologické vyšetření králový kostry	37
1.6.5.4. Diagnostika chorob	39
1.6.6. Vyloučení otravy krále Ladislava Pohrobka	39
1.6.6.1. Obsah arzenu	39
1.6.6.2. Obsah rtuti	39
1.7. Závěrem	40
IV. JIŘÍ Z PODĚBRAD, PRVNÍ VOLENÝ ČESKÝ KRÁL	41
1. Jiří z Poděbrad, šestnáctý český král	43
ÚVODEM	43
1.1. Jiří z Poděbrad, politik a panovník (Jaroslav Boubín)	43
1.2. Osobnost Jiřího z Poděbrad v písemných pramenech	49
1.3. Smrt krále Jiřího z Poděbrad	50
1.4. Tělesné pozůstatky krále Jiřího z Poděbrad	51
1.4.1. Exhumace králových pozůstatků	51
1.4.2. Věrohodnost pozůstatků a jejich výpověď	54
1.4.2.1. Lebka Jiřího z Poděbrad	54
1.4.2.2. Chrup Jiřího z Poděbrad	57
1.4.2.3. Podoba krále Jiřího z Poděbrad	60
1.4.2.4. Postkraniální skelet krále Jiřího z Poděbrad	60
1.4.2.5. Sérologie ABO	63
1.4.3. Zdravotní stav krále Jiřího z Poděbrad	63
1.4.3.1. Králova obezita	63
1.4.3.2. Vyhojený úraz obličej	63
1.4.3.3. Symetrické poranění obou bérců	65
1.5. Závěrem	66
V. HABSBUROVÉ POHŘBENÍ V PRAZE, 1. ČÁST	67
1. Rudolf I. – Kaše	69
ÚVODEM	69
PRVNÍ VSTUP HABSBUROVÝCH NA ČESKÝ KRÁLOVSKÝ TRŮN	69
RUDOLF, VÉVODA RAKOUSKÝ (1270–1290) A RUDOLF I., ČESKÝ KRÁL (1282–1307)	69
HROBY OBOU RUDOLFŮ	71
1.1.1. Tělesné pozůstatky Rudolfa I. – Kaše	72
1.1.1.1. Lebka	73
1.1.1.2. Zuby	73
1.1.1.3. Postkraniální skelet	73
1.1.1.4. Sérologie ABO	73
1.1.1.5. Stanovení arzenu v kostech	74
Závěrem	74

V. HABSBUKOVÉ POHŘBENÍ V PRAZE, 2. ČÁST	75
NÁSTUP HABSBUKSKÉ DYNASTIE NA ČESKÝ KRÁLOVSKÝ TRŮN R. 1526	77
SMRT PANOVNÍKŮ, MANIPULACE S JEJICH TĚLY A ULOŽENÍ POZŮSTATKŮ	77
1. Anna Jagellonská	77
2. Ferdinand I.	78
3. Maximilián II.	78
4. Rudolf II.	79
5. Eleonora	83
EXHUMACE HABSBUKŮ POHŘBENÝCH V PRAZE	87
1. Exhumace Habsburků v královském mauzoleu	87
1.1. Pohřby Ferdinanda I., Anny Jagellonské a Maximiliána II.	87
1.2. Manipulace s těly zemřelých	90
1.3. Zachovalost a konzervace pozůstatků	91
2. Pohřby Habsburků v královské hrobce	98
2.1. Pohřeb císaře Rudolfa II.	99
2.2. Pohřeb orgánů císaře Rudolfa II.	101
2.3. Pozůstatky arcikněžny Eleonory	102
2.4. Způsob mumifikace těl zemřelých	103
2. Ferdinand I.	105
2.1.1. Zachovalost pozůstatků	105
2.1.2. Demografická data	105
2.1.3. Tělesné pozůstatky	105
2.1.3.1. Lebka	105
2.1.3.2. Chrup	107
2.1.3.3. Postkraniální skelet	112
2.1.3.4. Sérologie ABO	113
2.1.4. Zdravotní stav	113
2.1.5. Podoba císaře a popisy současníků	114
3. Anna Jagellonská	115
3.1.1. Zachovalost pozůstatků	115
3.1.2. Demografická data	115
3.1.3. Tělesné pozůstatky	115
3.1.3.1. Lebka	115
3.1.3.2. Chrup	117
3.1.3.3. Postkraniální skelet	120
3.1.3.4. Sérologie ABO	121
3.1.4. Zdravotní stav	121
3.1.5. Podoba královny	121
4. Maximilián II.	122
4.1.1. Zachovalost pozůstatků	122
4.1.2. Demografická data	123
4.1.3. Tělesné pozůstatky	123
4.1.3.1. Lebka	123
4.1.3.2. Chrup	124
4.1.3.3. Postkraniální skelet	127
4.1.3.4. Sérologie ABO	128
4.1.4. Zdravotní stav	128
4.1.5. Císařova podoba	129
5. Rudolf II.	130
5.1.1. Zachovalost pozůstatků	130
5.1.2. Demografická data	132
5.1.3. Tělesné pozůstatky	132
5.1.3.1. Lebka	132
5.1.3.2. Chrup	133
5.1.3.3. Postkraniální skelet	139
5.1.3.4. Sérologie	140
5.1.4. Zdravotní stav císaře Rudolfa II.	140
5.1.4.1. Stav po vysoké zlomenině levého kondylu mandibuly	140
5.1.4.2. Deformující spondylóza hrudní páteře	141
5.1.4.3. Projevy terciární syfilis na kostě	141
5.1.5. Císařova podoba	142
6. Eleonora	146
6.1.1. Zachovalost pozůstatků	146
6.1.2. Mumifikace	146
6.1.3. Dožitý věk a vývojová zralost	146
6.1.4. Tělesné pozůstatky	148
6.1.4.1. Lebka	148
6.1.4.2. Chrup	149
6.1.4.3. Postkraniální skelet	151
6.1.4.4. Sérologie ABO	152
6.1.5. Zdravotní stav	153
Průzkum mumifikovaných orgánů Habsburků	154

1. SRDCE FERDINANDA I.	154
1.1. Viscerální nádoba na srdce císaře a krále Ferdinanda I.	154
1.2. Mumifikovaný orgán	156
2. SRDCE MAXMILIÁNA II.	157
2.1. Viscerální nádoba na srdce Maxmiliána II.	157
2.2. Pozůstatky srdce	158
3. SRDCE RUDOLFA II.	159
3.1. Viscerální nádoba na srdce císaře a krále Rudolfa II.	159
3.2. Hledání zbytků císařova srdce	160
4. MOZEK RUDOLFA II.	160
4.1. Viscerální nádoba na mozek císaře a krále Rudolfa II.	160
4.2. Popis mozkové tkáně	160
5. ZÁVĚREM	160
Rodinná charakteristika Habsburků pohřbených v Praze	161
1. SÉROLOGICKÉ SKUPINOVÉ VLASTNOSTI ABO SYSTÉMU	161
2. KRANIOMETRIE A KRANIOSKOPIE	161
3. OSTEOMETRIE A OSTEOSKOPIE	163
3.1. Výška a robustičita postav	163
4. HABSBUŘSKÁ FYZIOGNOMIE	164
4.1. Habsburský předkus	164
4.2. Odulost dolního rtu – hyperchelle	165
4.3. Stomatologické vyšetření zkoumaných Habsburků	165
4.3.1. Kazivost chrupu	165
4.3.2. Stav abraze chrupu	166
4.3.3. Alveolární resorpce	167
4.3.4. Habsburská progenie	168
4.3.5. Skeletní rentgenokefalometrická analýza lebek Habsburků	169
4.3.5.1. Srovnání nálezů u rodinných příslušníků	169
4.3.6. Foniatrická a otorinolaryngologická zkoumání	169
4.3.7. Genetická analýza kostních fragmentů	170
5. ZÁKLADNÍ ONEMOCNĚNÍ A GENETICKÁ ZÁTĚŽ	170
6. SOUHRN	171
V. HABSBUŘKOVÉ POHŘBENÍ V PRAZE, 3. ČÁST	173
7. Poslední pražský pohřeb člena habsburské dynastie – Marie Amálie	175
7.1.1. Hrob arcivévodkyně Marie Amálie, dcery Marie Terezie	175
7.1.2. Exhumace pozůstatků Marie Amálie	175
7.1.3. Balzamace těla zemřelé	177
7.1.4. Antropologická charakteristika Marie Amálie	178
7.1.4.1. Lebka	178
7.1.4.2. Postkraniální skelet	179
7.1.4.3. Sérologie ABO	179
7.1.4.4. Podoba Marie Amálie	179
7.1.5. Souhrn výsledků průzkumu pozůstatků arcivévodkyně	179
Příspěvek k poznání dědičných znaků v tvářích členů rodiny Marie Terezie	180
1. METODY REKONSTRUKCE PODOBY ZKOUMANÝCH OSOBNOSTÍ	180
2. PODOBA MARIE AMÁLIE	180
3. PODOBY V RODINĚ MARIE TEREZIE	180
3.1. Tvář Marie Terezie a Františka Lotrinského	180
3.2. Portréty dětí Marie Terezie a Františka Lotrinského	181
3.3. Porovnání podoby císařského páru s jejich dětmi	181
3.4. Odraz zdravotního stavu na portrétech dětí císařského páru	181
4. ZÁVĚREM	184
Metrické tabulky	185
Rozměry lebek Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Habsburků pohřbených v Praze	185
Rozměry lebek (indexy) a další měrné údaje Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Habsburků pohřbených v Praze	187
Rozměry zubů Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Habsburků pohřbených v Praze	188
Postkraniální skelet Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Habsburků pohřbených v Praze	190
Literatura	195
Seznam ilustrací a tabulek	198
Atlas kosterních pozůstatků Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Habsburků pohřbených v Praze	201
Errata 1. a 2. dílu	297